

**HAURREN, NERABEEN ETA FAMILIEN GAINEN ERAGINA EBALUATZEKO
TXOSTENA, ENPLEGUARI BURUZKO EUSKAL LEGEAREN AURREPROIEKTUARI
DAGOKIONA**

Bigarren lehendakariorde eta Lan eta Enplegu sailburuak Euskal Enplegu Sistemaren Legearen Aurreproiektua egiteko prozedurari hasiera emateko 2022ko urtarrilaren 28an emandako Aginduaren arabera, 2022ko ekainaren 6ko zuzenketa gisa zuzendu egin zen Legearen nomenklatura aldatzeko, eta Enpleguaren Euskal Legearen Aurreproiektua izena hartu zuen.

Haurrak eta nerabeak babesteko sistema aldatzen duen uztailaren 28ko 26/2015 Legeak 22. artikulua gehitzen dio Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoari, eta honako eduki hau du: "Lege-aurreproiektuekin eta erregelamendu-proiektuekin batera aurkeztu behar diren arau-eraginaren azterketari buruzko memoriek araudiak haurtzaroan eta nerabezaroan izango duen eragina jasoko dute". Gainera, Familia Ugariak Babesteko azaroaren 18ko 40/2003 Legeari hamargarren xedapen gehigarria gehitzen dio, "Arauek familian duten eragina", eta honako hau ezartzen du: "Lege-aurreproiektuekin eta erregelamendu-proiektuekin batera aurkeztu behar diren arau-eraginaren azterketari buruzko memoriek araudiak familian duen eragina jasoko dute".

Txosten hau egin da Enpleguaren Euskal Legearen Aurreproiektua izapidetzean.

Lan eta Enplegu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 7/2021 Dekretuaren arabera, Enplegu eta Gizarteratze Sailburuordetzari dagokio, Enplegu eta Gizarteratze Zuzendaritzaren bitartez, enpleguaren, prestakuntzaren, diru-sarrerak bermatzearen eta gizarteratzearen arloko arau-proposamenak egitea.

2.3 Araua egitearen jatorria

Enplegu politika gizarte baten politika nagusietako bat da. Ordaindutako lanari berez lotuta dagoen ordainsari-dimentsioaz gain, enplegua funtsezko tresna da gizarteratzeko eta giza garapenerako.

Azken hamarkadetan, lan-merkatua aldaketa handiak jasaten ari da, askotariko faktoreekin zerikusia dutenak: automatizazio-prozesuak, digitalizazio-prozesuak, produkzio-prozesuen arteko harremana pixkanaka ahultzea enplegu garbiaren sorreran, lan-merkatuak jada ez duela behar adina enplegu sortzen, lan egiteko eta lana antolatzeko modu berriak agertzea, telelana areagotzea ...

Lege honek errealitate berri horri erantzun nahi dio, batetik, pertsonen eskubideak eta betebeharrak birdefinituz eta zabalduz, haien enplegarritasuna hobetzeko; eta, bestetik, Enpleguaren Euskal Sarea sortuz, haien zerbitzu-zorroa antolatuz eta kudeatuz.

Enplegarritasuna hobetzeko eskubideak Legeari onartzea herritarren enplegarritasun dinamikoa eraikitzeke premiari erantzuna ematea da, baita enplegua bermatu behar duten politika aktiboen berrikuntza eta hobekuntza bizkortzeko palanka erabakigarria ere. Horrela, enplegu-politika publikoen ikuspegi bat finkatzen da, babes eta laguntza pertsonalizatuetan oinarritzen dena, enplegu-politika publikoek lan duinaren

paradigmari egin beharreko ekarpen gisa. Hori guztia, pertsonak enplegu-politika publikoen erdigunea izan behar duela ulertuta.

Euskal Enplegu Sarea sortzearen, haren zerbitzu-zorroa antolatzearen eta haren kudeaketaren helburua da Euskadiko enpleguaren arloko eskumenak definitzea, gobernantza-eredua definitzea, enplegu-politika publikoak planifikatzea, horietan parte hartzea eta finantzatzea, eta Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzua arautzea.

Euskadin, enplegu-politika aktiboak gauzatzeko eta diseinatzeko eskumena azaroaren 5eko 1441/2010 Errege Dekretuan jasota dago; horren bidez, enplegu-politika aktiboen gauzatzea Euskadira transferitu zen. Urte horretan Lanbide sortu zen Euskal Enplegu Zerbitzu Publiko gisa. Baina Lanbideaz gain, Euskadin Foru Aldundiek eta udal askok jarduten dute enpleguaren eremuan. Gizarte-eragileek, enpleguaren esparruari lotutako erakunde publiko eta pribatuak eta hirugarren sektoreko erakundeek ere zeregin garrantzitsua dute enplegu-politika aktiboen garapenean. Sare konplexu horren gobernantza garatzea da lantzen ari den arauaren beste helburuetako bat.

3. Arauak eragina izan dezakeen eskubideak, beharrak eta taldeak identifikatzea

3.1 Arauak haurren zer eskubide zehatzetan izan dezakeen eragina

Arau-proiektua enplegu-politika publikoei buruzkoa da. Langileen Estatutuaren 6. artikulua arabera, 16 urtetik beherakoek ezin dute lanik egin, lanerako gutxieneko adina 16 urte baita. Horrela, ordenamendu juridikoaren helburua da adingabeen prestakuntzari eta hezkuntzari lehentasuna ematea, eta adingabeei eta haien familiari eusteko diru-sarrerak lortzeko betebeharra ez helaraztea.

2. Arauaren identifikazioa

2.1 Arauaren izena

Enpleguari buruzko Euskal Legearen aurreproiektua.

2.2 – Adierazi zein sailek eta zuzendaritzak sustatzen duten:

4/2005 Legearen 19.1 artikuluan eta 40/2012 Ebazpenaren Lehenengo Jarraibideko 3. epigrafean ezarritakoarekin bat etorriz, (...) Generoaren arabera Eraginaren Txostena egiteko eskumena duen administrazio-organoa araua edo administrazio-egintza sustatzen duen organoa da, eta, horretarako, unitate izapidegilea izango da organo hori.

Lehendakariaren irailaren 6ko 18/2020 Dekretuak, araua zuzenean zuzentzen zaion taldea lan egiteko adinean dauden pertsonak diren arren, etorkizuneko Enpleguaren Euskal Legetik eratorritako onurek edo emaitzek gizarte osoko desberdintasunak murrizten lagunduko dutela espero da; izan ere, lege honen helburuetako bat da enplegu-politika publikoak indartzea, berdintasunaren aldeko printzipioetan oinarrituta. Lana lortzeko eta mantentzeko aukera eta enplegu-eskatzailen edo kalitatezko enplegatuen enplegarritasuna sustatzea funtsezko faktorea da familietan edo gurasoetan baliabideak bermatzeko haur duinak izateko eta bizitzako lehen urteetatik aurrera aukera-berdintasuna bultzatzeko.

Alde horretatik, ez da ahaztu behar haurren eskubide batzuk, batez ere bizitza duina izateko eskubideaz gozatzeko baldintza materialekin lotutakoak, gurasoen egoerari lotuta

daudela. Beraz, arauak haurren, nerabeen eta familien eskubideetan eragin positiboa izango duela aurreikus daiteke.

Lege hau, Gizarteratzeko eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren Legearekin batera, Euskadin pobreziaren eta gizarte-bazterkeriaren aurka irmoki borrokatzen duen gizarte-babeseko ekosistema komun baten parte da, eta langabeziaren eta prekarietatearen ondorioak moteltzen ditu, Gizarte Segurantzaren langabezia-prestazio eta -sorospeneekin batera, lan duina ez lortzeko enplegu-politiken eta -zerbitzuen ekintza espezializatuaren palanka gisa.

Adingabeak ardurapean dituzten gurasoen edo pertsona helduen enplegarritasun egokia lortzeko haurren gaineko zenbait eskubideri eragiten die, besteak beste:

- Bizitzeko, bizirauteko eta garatzeko eskubidea.
- Garapenerako bizi-maila egokia izateko eskubidea.
- Osasunerako eskubidea – Modu holistikoan ulertuta –. Harreman zuzena dago bizi-kalitatearen, gizarte-harremanen eta osasun-egoeraren adierazleen artean, baita hilkortasunaren adierazleen artean ere. Legean artikulatutako mekanismoek zeharka eragingo dutela aurreikusten da (familia- edo bizikidetzaren eremura zuzendutakoak), hazteko eta garatzeko ingurune egonkorragoak eta seguruagoak sustatuz.
- Hezkuntzarako eskubidea, modu globalean ulertuta, hau da, ez bakarrik hezkuntza jasotzeko eskubidea, baizik eta hezkuntzarako bidea eman dezaketen familia-inguruneetan hezteko eskubidea, Haurren Eskubideen Adierazpenaren VII. printzipioa betez (...). Bere kultura orokorra bultzatuko duen hezkuntza emango zaio eta, aukera-berdintasuneko baldintzetan, bere gaitasunak eta iritzi indibiduala garatzeko aukera emango dio, baita erantzukizun moral eta sozialaren zentzua garatzeko aukera ere, eta gizarteko kide erabilgarria izatera iristeko aukera emango dio.

3.2 Arauak eragin ditzakeen haurren oinarritzko premiak

Aurreko paragrafoetan deskribatu dira arauak zeharka eragingo dien haurren oinarritzko premiak.

3.3 Arauak eragin berezia izango du haurren, nerabeen eta familien talde eta egoera zehatzetan.

Haur eta Nerabeei buruzko Lege Aurreproiektuak 30. artikuluan – Ongizate materialaren eta gizarteratzearen oinarritzko maila izateko eskubidea – Jasotzen du haurrek eta nerabeek eskubidea dutela beren oinarritzko premiak betetzeko beharrezkoa den ongizate materialaren maila izateko. Eskubide horren barruan sartzen da etxebizitza duin batean hazteko eskubidea, oinarritzko energia-horniduraz hornitua, eskuragarria eta, hala badagokio, dibertsitate funtzionalera behar bezala egokitua. Hazkuntza-erantzukizuna egikaritzean, gurasoek, legezko ordezkariak, pertsona harreragileak edo zaintzaileak, ahal duten neurrian, haurren eta nerabeen garapen osorako beharrezkoak diren bizi-baldintzak bermatu behar dituzte.

Arau beraren 57. artikuluan adingabeen ongizate materialaren oinarritzko maila sustatzera bideratutako neurriak ezartzen ditu, eta bertan baieztatzen denez, Eusko Jaurlaritzak, kasu bakoitzean eskumena duten sailen bitartez, neurri egokiak hartuko ditu gurasoek, legezko ordezkariak eta harreragileak eta zaintzaileak gutxienezko baliabide ekonomiko batzuk eskuratu ahal izan ditzaten, beren seme-alaba eta nerabeentzako oinarritzko

garapen-maila material eta nerabeentzako egokia izan dadin. Zehazki, (...) b) Enplegu-eta lan-politikak diseinatu eta ezarriko ditu, laneratzea sustatzeko eta ongizate materialaren oinarritzko mailaren estaldura bermatzeko adina baldintza duin eta soldata lortzeko.

Beraz, arauak haurengan, nerabeengan eta familiengan izango duen eragina zuzenki proportzionala izango da arauak gurasoengan, legezko ordezkariengan eta adingabeen harreragile eta zaintzaileengan izango duen eraginarekiko. Ildo horretan, lan egiteko adinean dauden pertsonen enplegagarritasuna hobetzeak eta Enpleguaren Euskal Sarea birdefinitzeak eragin positiboa izango du familien ongizate materialaren oinarritzko mailan eta, ondorioz, haur eta nerabeengan.

4 Arauak haur eta nerabeengan eta familian duen eraginaren azterketa

4.1 Abiapuntua

Enplegu-politika publikoen eraginkortasunari eta azken 30 urteetan EAEn diru-sarrerak bermatzeko eta gizarteratzeko eta laneratzeke ezarritako neurriei esker, 2008ko krisialdian Euskadiri eragin zioten beheranzko mugikortasun-prozesuek eta egungo COVID-19tik eratorritakoak ez zuten ekarri pobrezia-egoera larrienen hazkunde nabarmenik.

Azken urteotan, bi krisi sakonek – 2008koak eta COVID-19aren ondoriozko egungo krisiak – Eragin handia izan dute Euskal Autonomia Erkidegoan, herritarren gizarte- eta lan-baldintzetan, eta ondorio negatiboak izan dituzte pobrezian eta gizarte-bazterketan.

Pandemiaren lehen urteko langabeziaren hazkundera, luzaroko langabeen kopuruaren hazkundera, migratzaileek baliabide pertsonalik ez izatea, bazterketa-arriskuaren feminizazioa edo baliabide ekonomiko urriak dituzten pentsiodunen egoera dira zaurgarritasun-egoeran edo zaurgarritasun-arriskuan dauden pertsonen bolumena handitzen lagundu duten faktoreetako batzuk.

Kalteberatasun hori, haurren eta nerabeen kasuan, estuki lotuta dago guraso, tutore edo harreragileen egoerarekin. Ildo horretan, Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkestaren (PGDI) (2020) datuek –duela gutxi argitaratu ditu Eusko Jaurlaritzako Berdintasun, Justizia eta Gizarte politiketako Sailak– erakusten dutenez, sistemak pobrezia errealtatearen arriskuan dauden eta artatzen dituen adingabeen ehunekoa % 70,59ra baino ez da iristen gaur egun.

Gizarte-testuingurua ulertzeko, 2020ko ekainetik irailera bitarteko datuak biltzen dituen inkesta horren arabera, kalkulatu da, Euskadiko 18 urtetik beherako biztanleriari dagokionez, 18 urtetik beherako adingabeak dituzten etxekoen unitateak/bizikidetzak-unitateak 214.214 direla; eta etxekoen unitate horietan 18 urtetik beherakoak 347.635 direla.

PGDI 2020 txostenetik ondorioztatzen denez, azken urteetan benetako pobrezia gora egin du 14 urtetik beherakoak dauden familietan eta guraso bakarreko familietan. Gainerako etxeetan pobrezia behera egin du, 2014-2018 aldiko bilakaera positiboarekin kontrastean, baina haur-pobrezia gorantz egin du eta, 2008tik aurrera, gehieneko mailalara iritsi da 2020anAldiz, 15 eta 24 urte arteko biztanleriaren egoerak hobera egin du argi eta garbi, talde horretan benetako pobrezia tasek okerrera egin baitzuten 2016 eta 2018 artean. Haur-pobrezia adierazitako gorakada 25-44 urte arteko biztanleriaren benetako pobrezia tasaren igoerekin lotzen da, bereziki 35 eta 44 urte artekoen artean.

Seme-alabak dituzten bikoteetan pobreziak zertxobait behera egin badu ere, 2018tik 2020ra gora egin du haur-pobreziaren inpaktuak, eta horrek 2016-2018 aldian ikusitako hobekuntza etetea dakar berekin; izan ere, biurteko horretan, lehen aldiz 2008tik, 14 urtetik beherako biztanleriaren benetako pobreziaren tasak behera egin du. Horrela, 14 urtetik beherako adingabeak dituzten etxeetan bizi direnen artean, benetako pobreziaren tasak etengabe egin du gora, 2008ko %7,6tik 2014ko %10,1era. Dinamika egonkortzeko joera bazen ere, tasak %10,2ra egin zuen gora 2016an. 2018ko %9,5ak aldaketa oso garrantzitsua ekarri zuen 2016ra arte ikusitako hazkunde-prozesuan.

Hala ere, pandemian 14 urtetik beherako seme-alabak dituzten familien bizi-baldintzek okerrera egin dutenez, benetako pobreziak nabarmen egin du gora 14 urtetik beherako seme-alabak dituzten etxeen unitateetako biztanleen artean. Hala, 2020an, benetako pobreziaren tasa %10,7koa da kolektibo horretan, 2008tik izandako handiena.

Evolución de las situaciones de pobreza y de precariedad real por presencia de menores de 14 años en el hogar. 218-2020. Población en viviendas familiares. Incidencia en %				
Tipo de pobreza o precariedad		Sin menores	Con menores	Total
Pob.Mantenimiento	2018	6,7	10,7	8,0
	2020	6,0	12,7	8,0
Pob.Acumulación	2018	0,6	1,5	0,9
	2020	0,1	0,9	0,3
Pobreza real	2018	4,4	9,5	6,1
	2020	3,4	10,7	5,6
Ausencia de bienestar real	2018	9,9	18,0	12,5
	2020	6,4	16,4	9,5

Fuente: Informe EPDS 2020

Evolución de las situaciones de pobreza y de precariedad real por edad (población menor o mayor de 14 años). 2008-2020. Población en viviendas familiares. Incidencia en %				
Tipo de pobreza o precariedad		< 14 años	14 o más años	Total
Pob.Mantenimiento	2018	11,5	7,4	8,0
	2020	13,7	7,2	8,0
Pob.Acumulación	2018	1,6	0,8	0,9
	2020	1,1	0,2	0,3
Pobreza real	2018	10,3	5,4	6,1
	2020	11,7	4,8	5,6
Ausencia de bienestar real	2018	19,3	11,5	12,5
	2020	17,4	8,3	9,5

Pob. Mantenimiento: situación de insuficiencia de recursos económicos para hacer frente, en el corto plazo, a la cobertura de las necesidades básicas, particularmente las relacionadas con los gastos de alimentación, vivienda, vestido y calzado.

Pob. Acumulación: incapacidad de un hogar para conseguir acceder a los bienes de consumo duradero necesarios para mantener, en el largo plazo, un nivel de vida mínimamente adecuado

Pob. Real: recoge las circunstancias en las que las situaciones de riesgo de insuficiente cobertura de las necesidades básicas que aparecen en las distintas dimensiones de la pobreza (mantenimiento o acumulación) no se encuentran suficientemente compensadas en la vida cotidiana de la población de forma que sea posible acceder a un nivel mínimo de bienestar, ajeno a la vivencia de la pobreza.

Ausencia de bienestar real: hogares que disponen, en un periodo de referencia dado, de ingresos inferiores a los umbrales señalados para acceder a estos niveles mínimos de bienestar esperados en una sociedad concreta.

Fuente: Informe EPDS 2020

Hautzaroan eta nerabezaroan pobreziak edo benetako pobreziaren arriskuak duen eragina ulertzeko, seme-alaba adingabeak ardurapean dituzten adin-tarteetan dauden pertsonen gizarteratzeari eta laneratzeari buruzko datuak behatu behar dira. Ildo horretan, ikus daiteke azken krisiak, COVID-19k sortutakoak, gogor kolpatu dituela familiek beren kargura adingabeak dituzten adin-tarteak, nahiz eta ondoren susperraldia nabaritu den adin-tarte horretako segmentu gazteenetan. 2020an langabeziara gehitu ziren 15.000 pertsonatik gora pandemiaren lehen urtean izan ziren, eta 10.000 baino gehiago seme-alaba adingabeak ardurapean zituzten adin-tarteetan izan ziren (3.610 langabe gehiago 25-34 adin-tarteetan; 3.049 35-44 adin-tarteetan, eta 3.349 45-54 adin-tarteetan).

EVOLUCIÓN DEL DESEMPLEO EN LA CAE ENTRE 2019 Y 2021*					
		2019	2020	2021	Abril 2022
Edad	16 a 24	7.879	10.708	8.818	9.639
	25 a 34	20.401	24.011	19.428	19.234
	35 a 44	27.679	30.728	25.800	25.056
	45 a 54	28.711	32.060	28.824	28.874
	55 a 64	29.492	31.733	31.975	32.751
Duración Paro	PLD	55.344	67.516	58.405	57.958
	PCD	58.818	61.724	56.440	57.596
Discapacidad	NO	111.990	127.033	109.049	109.549
	SI	2.172	2.207	5.796	6.005
Total		114.162	129.240	114.845	115.554

*Datos referidos al cuarto trimestre de cada año del periodo

Fuente Lanbide

Hala ere, 2021. urtearen amaierarako, langabeziaren bilakaerak krisiaren aurreko langabeen kopurua baino maila baxuagoetan kokatzen zuen 25-44 urteko tartetean. Hala ere, 45-54 urteko adin-tarteetan gora egiten ari zen, eta oraindik ere gora egiten jarraitzen du; horrekin batera, luzaroko langabezia-egoeran dauden langabeen kopuruak ere gora egin du.

Era berean, Diru-sarrerak Bermatzeko eta Gizarteratzeko Euskal Sistemak dituen tresnak kontuan hartzen baditugu, ikusiko dugu adingabeak direla sistemaren onuradun nagusiak. Horrela, 2022ko apirilean, DSBEaren titular guztien % 27k adingabeak ditu bere kargura, baina Diru-sarrerak Bermatzeko Sistemaren onuradun guztien kopurua kontuan hartzen badugu, % 57 (20.870) 16 urtetik beherakoak dira. Gogorarazi behar da Enpleguari buruzko Euskal Lege hau, Diru-sarrerak Bermatzeko eta Gizarteratzeko Euskal Sistemaren Legearekin batera, gizarte-babeseko ekosistema komun baten parte dela, Euskadin pobreziaren eta gizarte-bazterkeriaren aurka modu erabakigarrian borrokatzen duena, eta, Gizarte Segurantzaren langabezia-prestazio eta -subsidioez gain, langabeziaren eta prekarizazioaren ondorioak moteltzen dituena, enplegu-ordena duina ez den lan-ekintza espezializatuaren palanka izan dadin enplegu-politika eta -zerbitzuetan.

Número de personas titulares de la RGI – Abril 2022					
			Hombre	Mujer	Total
Menores a cargo		Sin menores	18.702	18.635	37.340
		Con menores	3.199	10.610	13.809
Complemento Monoparentalidad		No	21.503	21.794	43.300
		Si	398	7.451	7.849
TOTAL			21.901	29.245	51.149

Fuente Lanbide

Número de personas beneficiarias de la RGI – Abril 2022					
			Hombre	Mujer	Total
Tramos de edad		< 16 años	10.808	10.062	20.870
		16-34 años	4.255	4.447	8.702
		35-44 años	1.296	1.399	2.695
		45-54 años	936	949	1.885
		55-64 años	635	775	1.410
		> 65 años	423	682	1.105
TOTAL			18.353	18.314	36.667

Fuente Lanbide

4.2 Haur, nerabe eta familien beharretan eragina duten arauaren alderdi zehatzak.

Enpleguari buruzko Euskal Legearen aurreproiektuak lan egiteko adinean dauden pertsonen enplegarritasunarekin lotutako hainbat eskubide ezartzen ditu 8. artikuluan, pertsonak enplegu-politika publikoen muina izan behar duela ulertuta.

Honako hauek dira: laguntza pertsonalizatua, jarraitua eta egokia izateko eskubidea, enplegarritasunari buruzko diagnostiko pertsonala egiteko eskubidea, enplegu-plan integratu eta pertsonalizatua egiteko eskubidea eta laneko prestakuntzarako eskubidea. Azken batean, enplegarritasuna hobetzeko eskubideak aitortuz, enplegu-politika publikoen ikuspegi bat finkatzen da, babes eta laguntza pertsonalizatuetan oinarritzen dena, enplegu-politika publikoek lan duinaren paradigmari egin beharreko ekarpen gisa.

Arauak, halaber, enplegarritasuna hobetzera bideratutako Euskal Enplegu Sarearen zerbitzu-zorro birdefinitu bat jasotzen du. Horien artean dago enplegurako orientazio-zerbitzua, 24. artikulua, zeina, arauaren arabera, pertsonalizatua, integrala eta inklusiboa izango baita. Zerbitzu hori triaje-prestazioek osatzen dute, eta erabiltzaileen premiak hautematera bideratuta dago, haien gizarteratzea eta laneratzea lortze aldera; pertsonaren enplegarritasunari buruzko diagnostiko pertsonalizatua, haren inguruabar pertsonal eta sozialei erantzuten diena; eta enplegurako plan integratu eta pertsonalizatu bat, barnean hartzen dituen kompetentzia profesionalak eta pertsonalak, haien kualifikazioa, enplegu-bilaketa aktiboko jarduketak, lan-alternatiben identifikazioa edo ekintzailatza hobetzeko edo eguneratzeko prestakuntza-ekintzak, haien profilaren, beharren eta produkzio-sistemaren premien arabera.

Neurri horiek, teorikoki neutroak badira ere haurtzaroan eta nerabezaroan duten eraginari dagokionez, estatistikoki bildutako datuak ikusita, eragin positiboa izango dute lan egiteko

adinean dauden pertsonak dituzten familietako eta bizikidetza-unitateetako kide diren haurren eta nerabeen egoera hobetzeko orduan.

4.3 Araua onartzeak ekar ditzakeen aldaketa eta emaitzen aurreikuspena

Euskal Enplegu Sarearen zerbitzu-zorroaren kudeaketaren oinarri diren printzipio informatzaileen artean, honako hauek daude:

- a) Doakotasuna eta unibertsaltasuna. Zerbitzuak doakoak izango dira pertsona eta enpresa erabiltzaile guztientzat, eta ezin izango da inolako kontraprestaziorik eskatu.
- b) Arreta integrala eta profesionala, Enpleguaren Euskal Sarearen zerbitzu-zorroaren, langabeziaren aurreko babes ekonomikoaren eta Diru-sarrerak Bermatzeko eta Gizarteratzeko Euskal Sistemaren prestazioen koordinazio egokia bermatzeko.
- c) Arreta pertsonalizatua, malgua, goiztiarra, jarraitua eta erabiltzaileen behar berezietara egokitua, premia horiek irauten duten bitartean, gizarte-, osasun- eta hezkuntza-zerbitzuekin lankidetzan aritzeko ahalegina egiten duena lan-merkatuan sartzeko prozesuetan eta prestakuntzaren eta enpleguaren arteko trantsizio-prozesuetan.

Arauan jasotako printzipio eta jarduera horiek ezartzeak EAEn lan egiteko adinean dauden pertsonen enplegarritasuna hobetzea ekarriko duela aurreikusten da. Eta, *a priori* neurri neutroak diren arren haurtzaroan eta nerabezaroan duten eraginaren ikuspegitik, gurasoen gizarteratzeko eta laneratzeko gaitasunaren eta seme-alaben kalteberatasun-mailaren arteko lotura kontuan hartuta, kalkulatzen da neurri horiek eragin positiboa izango dutela familietan eta, ondorioz, bizi-baldintzen hobekuntzan eta pobrezia-indizeen murrizketan haurtzaroan eta nerabezaroan.

Enpleguaren Euskal Legearen Aurreproiektua egiteko oinarritzko irizpideen helburua da lan egiteko adinean dauden pertsonak, langabezian dauden edo lanean ari diren enplegu-eskatzailak enplegu-politika publikoen erdigune bihurtzea, haien enplegarritasuna hobetuz eta eskubide subjektibo gisa finkatuz Legea indarrean jarri ondoren formalizatutako Enpleguaren Euskal Sareak ezarriko dituen Enplegu Politika Aktiboak.

Era berean, aurreikus daiteke Euskal Enplegu Sarearen zerbitzu-zorrea emateko leihatila bakarrak sortzeak (17. artikulua) arauaren helburuak lortzea erraztuko duela.

4.4 Arauaren aplikazioari buruzko eta neurri osagarriak eta/edo konpentsaziozkoak hartzeari buruzko gomendioak, eragin negatiboa saihesteko edo haurtzaroan, nerabezaroan eta familian eragin positiboa bermatu eta indartzeko.

- Araua aplikatzen denetik aurrera ez da inolako eragin negatiborik aurreikusten.

- Legearen eragin positiboa bermatu eta indartzeari dagokionez, Lege Aurreproiektuak aurreikusten ditu bertan ezarritako eskubideen erabilera bultzatzeko beharrezkoak izango diren funtsezko arau-garapenak, eta jarraipen-, audiotretza- eta kontrol-sistemez hornitzea aurreikusten du, Enpleguaren Euskal Sareak erabilitako baliabideen, elkarreragingarritasunaren eta administrazioen arteko komunikazioaren eraginkortasuna, efizientzia eta inpaktua bermatzeko, baita EAEko gizarte-babeseko sistema osatzen duten zerbitzuen arteko beharrezko lankidetzak ere, enpleguko, gizarteko, osasuneko, etxebizitzako eta hezkuntzako zerbitzuek osatzen dutena.

- Gainera, beharrezkoa izango da Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzua artikuluetan inplizituki sartzen diren funtzionamendu-aldaketetara egokitzea: pertsonen prestakuntza, prozesuen egokitzapena, sistemen egokitzapena, etab. Aldaketa horiek indarrean sartzen direnean, inplementazioa efizientea eta eraginkorra izango da, eta pertsona guztien premia aldakorrei azkar erantzungo die, haurren eta nerabeen babesa handitzea dakarten aldaketa guztietan arreta berezia jarritz.

Vitoria-Gasteiz, 2022ko ekainaren 6a

Sin.: Francisco Pedraza Moreno

Enplegu eta Gizarteratze zuzendaria